

**AMS OSIGURANJE A.D.O.
BEOGRAD**

**P O S E B N I U S L O V I
Z A K O M B I N O V A N O O S I G U R A N J E M O T O R N I H V O Z I L A
N A S U M U O S I G U R A N J A**

Beograd, 2009. godine

Na osnovu stava 2 tačke 1 člana 58 Zakona o osiguranja ("Sl.glasnik RS" br. 55/2004, 70/2004 i 60/2005), člana 25 Statuta Akcionarskog društva za osiguranje "AMS Osiguranje" a.d.o. Beograd – u daljem tekstu: Društvo, Upravni odbor Društva, na svojoj 90. sednici održanoj dana 27.03.2009. godine, donosi:

P O S E B N E U S L O V E ZA KOMBINOVANO OSIGURANJE MOTORNIH VOZILA NA SUMU OSIGURANJA

UVODNE ODREDBE

Ovi posebni uslovi za kombinovano osiguranje motornih vozila na sumu osiguranja, su prečišćeni tekst Uslova donešenih 13.05.2005. godine i izmena i dopuna istih koje čine sastavni deo ovih Posebnih uslova za kombinovano osiguranje motornih vozila na sumu osiguranja, u daljem tekstu Uslovi. Ovi Uslovi sastavni su deo Ugovora o osiguranju, koje Ugovarač osiguranja zaključi sa AMS Osiguranje a.d.o. Beograd, u daljem tekstu: Osiguravač.

Ovi uslovi, u zavisnosti od sadržine Ugovora o osiguranju, primenjuju se na:

1. kasko osiguranje motornih vozila;
2. osiguranje od rizika loma i nekih drugih opasnosti;
3. osiguranje prtljaga i drugih pokretnih stvari u motornim vozilima.

Pojedini izrazi u ovim Uslovima znače:

1. "Osiguravač" – "AMS Osiguranje" A.D. Beograd
2. "Ugovarač osiguranja" - lice koje je sa Osiguravačem zaključilo ugovor o osiguranju
3. "Osiguranik" - lice čija je stvar odnosno imovinski interes osiguran i kome pripadaju prava iz osiguranja,
4. "Premija" - iznos koji Ugovarač osiguranja plaća za osiguranje po Ugovoru o osiguranju,
5. "Suma osiguranja" - iznos na koji je stvar odnosno imovinski interes osiguran,
6. "Polisa" - isprava o Ugovoru o osiguranju,
7. "Prevara"- dovođenje Osiguranika ili Osiguravača u zabludu, lažnim prikazivanjem ili prikriivanjem činjenica, odnosno održavanjem u zabludi da nešto učini ili ne učini na štetu svoje imovine,
8. "Utaja" - namera da se povereno vozilo prisvoji ili da se pribavi druga protivpravna imovinska korist.
9. "Rizik"- osigurana opasnost – slučajni događaj, povodom koga se ugovara osiguranje stvari ili imovinskog interesa.
10. "Osigurani slučaj" - događaj čije nastupanje predstavlja ostvarivanje rizika koji je obuhvaćen osiguranjem.

KASKO-OSIGURANJE MOTORNIH VOZILA PREDMET OSIGURANJA

Član 1

Predmet osiguranja u smislu ovih Uslova su sve vrste kopnenih motornih vozila standardne izrade, priključnih vozila, šinska vozila, radne mašine i njihovi sastavni delovi, kao i standardno ugrađeni delovi i oprema (u daljem tekstu: vozila).

1. Sastavnim delovima vozila, u smislu ovih Uslova, smatraju se:

- karoserija sa svom pripadajućom opremom i delovima, šasija, motorski i prenosni sistemi, sistemi oslanjanja, upravljanja i zaustavljanja, svetlosni sistemi, sistemi

- aktivne i pasivne bezbednosti, sistemi za klimatizaciju, navigaciju i komunikaciju, audio-vizuelni sistemi, sistemi ili uređaji za zaštitu od krađe itd.
- alat, pribor i rezervni delovi standardno isporučeni za određen tip vozila,
2. Standardno ugrađeni delovima i opremom vozila u smislu ovih Uslova smatraju se:
    - svi delovi i oprema koja je u vozilo određene vrste, marke, tipa i modela od strane proizvođača fabrički ugrađena i zajedno sa vozilom isporučena.
  3. Pod dodatnom opremom smatra se oprema koja se serijski proizvodi i ugrađuje proizvođač u vozilo a na zahtev kupca, uz odgovarajuću doplatu na cenu osnovnog modela.
  4. Pod posebnom opremom smatra se oprema koja je naknadno ugrađena u vozilo i mora biti posebno naznačena u polisi, pošto nije sastavni deo maloprodajne cene vozila. Ova oprema mora da bude proizvedena u skladu sa propisanim odgovarajućim standardima, što je po pravilu naznačeno u saobraćajnoj dozvoli a Osiguranik mora Osiguravaču predložiti odgovarajuće dokaze.
  5. Osiguranjem nisu obuhvaćene štete koje nastanu na delu vozila za vreme dok je taj deo prostorno odvojen od vozila.

OBIM OSIGURANJA

Član 2

Osiguranje u smislu ovih Uslova, može biti zaključeno kao:

- a) potpuno kasko osiguranje,
- b) delimično kasko osiguranje,
- c) dopunsko osiguranje.

Navedena osiguranja mogu se zaključiti sa učešćem u šteti, kada Osiguranik učestvuje u svakoj šteti u visini ugovorenog procenta, ili sa ugovorenim relativnim učešćem i minimalno do iznosa utvrđenog Tarifom premija.

Visine sume osiguranja ugovaraju se do visine iznosa utvrđenog Odlukom o maksimalnom samoprdržaju.

Osiguranja iz stava 1 mogu se zaključiti i iznad sume osiguranja utvrđene tabelom maksimalnog samoprdržaja pod uslovom da je zaključen ugovor o reosiguranju.

OSIGURANI RIZICI

Potpuno kasko osiguranje

Član 3

Potpunim kasko osiguranjem vozila obuhvaćena je osiguravajuća zaštita od uništenja i oštećenja vozila, njegovih sastavnih delova i drugih delova koji su osigurani uz plaćanje odgovarajuće premije, ostvarenjem sledećih rizika:

1. Saobraćajne nezgode;
Pod kojom se u smislu ovih Uslova podrazumeva se sudar, udar, prevrtanje, iskliznuće, survanje, kao i ostala oštećenja ili uništenja vozila prouzrokovana iznenadnim događajem pod dejstvom mehaničke sile, nezavisno od volje Osiguranika ili vozača.
2. Pada ili udara nekog predmeta (osim ako je uzrok zemljotres);
3. Požara;
Požarom se, u smislu Uslova, smatra vatra nastala iznenada i neočekivano na vozilu od vatre nastale izvan vozila ili u samom vozilu.
4. Saobraćajne nezgode, požara i eksplozije nastale direktno kao posledica pogonske štete;
5. Oštećenja prouzrokovanih iznenadnim termičkim ili hemijskim delovanjem spolja;
6. Iznenadnog naletanja životinja;

7. Udara groma;
8. Eksplozije, osim eksplozije nuklearne energije;
Eksplozijom, u smislu ovih Uslova, smatra se iznenadno ispoljavanje sile zasnovane na težnji pare ili gasova za proširenjem.
9. Oluje;
Olujom u smislu ovih Uslova smatra se vetar brzine veće od 17,2 m u sekundi, odnosno 62 km na čas (8 stepeni jačine po Boforu).
10. Grada;
Pri čemu se podrazumevaju štete nastale neposredno od udara grada.
11. Snežne lavine, kao i pad snega i leda na vozilo;
12. Pada vazdušne letelice;
13. Manifestacija ili demonstracija;
14. Zlonamernih postupaka ili obesti trećih lica;
15. Oštećenja unutrašnjih delova (tapacirunga) vozila prilikom pružanja pomoći licima povređenim u saobraćajnim nezgodama ili na drugi način;
16. Namerno prouzrokovane štete na osiguranoj stvari u cilju sprečavanja veće štete, ili preduzimanja mera na njenom smanjenju;
17. Poplave, bujice i visoke vode;
Pod poplavom, u smislu ovih Uslova, podrazumeva se stihijsko, neočekivano plavljenje terena od stalnih voda (reka, kanala, jezera, mora i dr.) usled izlivanja iz korita, provala nasipa ili brana, odnosno zbog izlivanja vode usled izvanredno visoke plime, neuobičajene jačine talasa na moru, kao i nadolaženja vode iz veštačkih jezera. Rizik poplave obuhvata i štete nastale:
-od plavljenja vode izlivanjem iz kanalizacione i vodovodne mreže, ako je do izlivanja došlo usled poplave i bujice
-na vozilu koje se našlo u živom i suvom koritu reke ili potoku odnosno na prostoru između nasipa i reka, a radi se o vozilu koje se zbog svoje namene moglo naći na ovom prostoru.
Pod bujicom, u smislu ovih Uslova, podrazumeva se stihijsko neočekivano plavljenje terena vodenom masom koja se obrazuje na nizbrdnim terenima usled jakih atmosferskih padavina i sliva ulicama i putevima. Pod rizikom visokih voda, u smislu ovih Uslova, podrazumeva se izuzetna pojava neuobičajenog porasta vodostaja u neočekivano vreme i pojava podzemne vode, kao posledica visokih voda. Obaveza Osiguravača za štete od visokih voda i podzemnih voda kao i njene posledice, počinje sa porastom visoke vode iznad napred utvrđenih mesečnih kota vodostaja ili protoka izmerenih prema pokazivaču vodostaja koji je najbliži mestu nastale štete.
18. Ako se POSEBNO UGOVORI osiguranjem je obuhvaćena i opasnost od potapanja vozila. Potapanjem vozila se smatra iznenadno i neočekivano propadanje vozila pri radu u zagatima - kasetama ili za vreme rada na močvarnom, muljevitom, peskovitom i sličnom terenu.

Delimično kasko osiguranje

Član 4

Delimičnim kasko osiguranjem vozila obuhvaćena je osiguravajuća zaštita od loma i oštećenja standardno ugrađenih stakala na motornim vozilima, izuzev stakala na ogledalima, svetlosno signalnim uređajima (Kombinacija C).

Kod osiguranja stakala iz prethodnog stava, obuhvaćene su štete nastale ostvarenjem nekog od rizika pokrivenog potpunim kasko osiguranjem, kao i usled pogonske štete. Osiguranje iz ovog člana zaključuje se u trajanju od najmanje jedne godine, a može se zaključiti istovremeno sa osiguranjem vlasnika odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima. U tom slučaju važe posebne odredbe :

- 1) premija osiguranja određuje se u fiksnom iznosu,
- 2) premija je godišnja i nepromenljiva bez obzira na ostvarenje osiguranog rizika,
- 3) trajanje kasko osiguranja zavisi od trajanja osiguranja vlasnika odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima,
- 4) u slučaju promene vlasnika osiguranog vozila tokom trajanja osiguranja prethodni vlasnik nema pravo na povrat premije za neiskorišćeno vreme trajanja osiguranja, dok je novi vlasnik obavezan da odmah izvrši prijavu svih promena po osnovu vlasništva vozila,
- 5) Osiguravač je obavezan da sve prijavljene promene odmah registruje u ugovoru o osiguranju.

Dopunsko osiguranje

Član 5

Dopunskim kasko osiguranjem vozila obuhvaćena je osiguravajuća zaštita od ostvarenja sledećih rizika:

1. Krađa (provalne krađe, razbojničke krađe, razbojništva i prevare), osim za motocikle. Pod krađom u smislu ovih Uslova smatra se svako protivpravno oduzimanje zaključanog i obezbeđenog po ovim Uslovima, vozila ili delova, a ključevi se ne nalaze u vozilu, u nameri da se upotrebi za vožnju ili pribavi protivpravna imovinska korist.

Putnička vozila koja se osiguravaju od dopunskog rizika krađe, obavezno moraju imati ugrađenu zaštitnu opremu od krađe, čiju dovoljnost i efikasnost utvrđuje Osiguravač pri zaključenju Ugovora o osiguranju.

Dopunski rizik krađe obavezno se zaključuje sa učešćem u šteti za vozila iznad određene sume osiguranja.

Visinu sume osiguranja iz prethodnog stava predlaže stručna služba Društva, a ista mora da bude odobrena od Upravnog odbora Društva uz saglasnost ovlašćenog aktuara.

Dopunski rizik krađe vozila može se zaključiti preko sume osiguranja određene Odlukom o maksimalnom samopridržaju "AMS OSIGURANJA" a.d.o. Beograd, uz uslov da je obezbeđeno reosiguranje ovih rizika.

2. Krađa stakala na motornim vozilima, izuzev stakala na svetlima i ogledalima, ako je prethodno ugovoreno potpuno ili delimično kasko osiguranje. Stvari su osigurane samo dok se nalaze ugrađene u vozilo;

3. Utaja od strane lica kome je vozilo povereno, odnosno iznajmljeno radi vožnje od strane agencije registrovane za iznajmljivanje vozila ili za vozilo dato u lizing, ako je prethodno ugovoreno potpuno kasko osiguranje.

4. Za slučaj krađe i totalne štete na vozilu rizik osiguranja „na novu stvar“ koje važi isključivo za osiguranika koji nabavlja novo vozilo i sa ograničenim ugovaranjem do dve godine starosti vozila, ako je prethodno ugovoreno potpuno kasko osiguranje.

Dopunska osiguranja, zaključuju se u trajanju od najmanje jedne godine.

Osiguranje naknadno ugrađenih delova i opreme - posebna oprema i posebni vidovi osiguranja

Član 6

Ako se posebno ugovori, osiguranjem od rizika pokrivenih potpunim kasko osiguranjem, obuhvaćeni su:

1. naknadno ugrađena u vozilo dodatna oprema i delovi kao što su: audiovizuelni uređaj, klima uređaj, "alu" naplatci, uređaj za pogon vozila na gas, u slučajevima kada se oni serijski ugrađuju od strane proizvođača,

2. naknadno ugrađena u vozilo posebna oprema i delovi kao što su: radio stanica-telefon, GPS, radar, uređaj za pogon vozila na gas, specijalna zaštitna ojačanja (oklopi) konstrukcije vozila, neprobojna stakla, specijalni sigurnosni točkovi itd.,

3. reklamni i drugi natpisi u vozilu i na vozilu;

Osiguranje iz stava 1 ovog člana može se zaključiti samo uz potpuno kasko osiguranje.

Stvari iz stava 1 ovog člana osigurane su kada su u zaključanom i od krađe obezbeđenom vozilu, ili kada su na odgovarajući način pričvršćene na vozilu.

Stvari iz stava 1 tačke 1, 2 i 3 ovog člana, osiguravaju se na sumu osiguranja koju odredi Osiguravnik, koja je jednaka vrednosti osigurane stvari.

Kao posebni vidovi osiguranja, uz osiguranje potpunog kaska, podrazumevaju se:

1. osiguranje vozila za vreme probnih vožnji i vožnji u skladištima,
2. osiguranje vozila za vreme dopremanja na sopstveni pogon.

Kasko osiguranje vozila u dugoročnom zakupu - lizingu

Član 7

1. Kod osiguranja vozila u dugoročnom zakupu (u daljem tekstu: lizing) prava iz ugovora o kasko osiguranju pripadaju davaocu lizinga (vlasniku vozila) koji se u ugovoru o osiguranju upisuje kao osiguravnik, ako se drugačije ne ugovori.
2. U ugovor o osiguranju se obavezno upisuje da je vozilo osigurano u lizingu, odnosno da je vlasnik vozila davalac lizinga.
3. Korisnik lizinga koji se prilikom zaključenja ugovora o osiguranju upisuje kao ugovarač osiguranja ima pravo na bonus, malus i popuste u skladu sa ovim Uslovima.

Isključenje obaveze Osiguravača

Član 8

- I. Osiguravač nije u obavezi da naknadi štetu i troškove koji su nastali:
  1. Usled kvara za vreme pogona vozila (tzv. pogonska šteta), kao npr. oštećenje na gibnjevima i amortizerima, bušenja ili eksplozije pneumatika, oštećenja naplatka i sistema oslanjanja usled vožnje sa ispumpanim pneumatikom, nedovoljnog podmazivanja, nedostatka tečnosti za hlađenje, oštećenja na električnim instalacijama, preopterećenja vozila i drugih pogonskih šteta;
  2. Usled smrzavanja tečnosti u hladnjaku ili bloku motora;
  3. Usled kvara na motoru, menjačkom prenosniku ili drugim sklopovima na vozilu kao posledica gubitka ulja ili tečnosti za hlađenje u toku nastavka vožnje posle oštećenja vozila;
  4. Usled stavljanja u pogon oštećenog vozila;
  5. Usled gubitka pogonskog materijala zbog ostvarenog osiguranog slučaja;
  6. Od tereta koji se prevozi osiguranim vozilom ili prilikom njegovog utovara ili istovara;
  7. Usled tehničke neispravnosti vozila, opterećanja preko dozvoljene nosivosti, istrošenosti pneumatika preko propisane granice i ne pridržavanja odredaba proizvođača vezanih za pravilnu upotrebu i održavanje;
  8. Za vreme prevoza drugim vozilom na kopnu, unutrašnjim vodama i moru;
  9. Usled gubitka zarade, plaćanja kazne zbog prekršaja, iznajmljivanjem drugog vozila, plaćanja naknade za garažiranje i čuvanje vozila, gubitka garancije kao posledice ostvarivanja osiguranog slučaja;
  10. Usled umanjenja vrednosti vozila nakon popravke koja je obavljena u vezi sa nastalim osiguranim slučajem;

11. Usled krađe od bračnog druga, srodnika po krvi u prvoj liniji, brata, sestre, usvojlaca ili usvojenika Osiguranika, lica koja sa Osiguranikom živi u zajedničkom domaćinstvu, ili lica koje je dužan da po zakonu izdržava.
  12. Usled upravljanja vozilom od strane lica bez odgovarajuće dozvole za upravljanje, izuzev ukoliko se radi o krađi vozila, ili se radi o licu koje uči da upravlja motornim vozilom u prisustvu ovlašćenog lica. Smatra se da je lice bez odgovarajuće dozvole kada nije takvu dozvolu pribavio na način propisan zakonom ili kada mu je izrečena zabrana upravljanja motornim vozilom od nadležnog organa;
  13. Usled upravljanja vozilom od vozača pod dejstvom alkohola, droge i drugih narkotika, izuzev kad je vozač radnik Osiguranika ili je vozilo uzeto u najam odnosno lizing od ovlašćenog preduzeća;
    - Smatra se da je vozač pod dejstvom alkohola ako mu je količina alkohola u krvi veća od zakonom definisane ili pak pokazuje znake alkoholne poremećenosti, bez obzira na količinu alkohola u krvi;
    - Smatra se da je pod dejstvom droge ili drugih narkotika lice za koje se stručnim pregledom kod nadležne institucije, utvrdi da pokazuje znake poremećenosti usled upotrebe droge ili drugih narkotika.
    - Takođe se smatra da je pod dejstvom alkohola, droge ili drugih narkotika ako posle saobraćajne nezgode vozač pobegne, izbegne (napuštanjem mesta saobraćajne nezgode) ili odbije da da krv na analizu ili da se podvrgne ispitivanju, bez obzira na diplomatski ili drugi imunitet;
  14. Usled namere ili prevare od strane Osiguranika ili članova njegove uže porodice koji sa njim živi u zajedničkom domaćinstvu;
  15. Usled ratnih operacije, pobuna, nemira i sličnih oružanih akcija;
  16. Usled odvoza tereta sa mesta nezgode, koje je osigurano vozilo prevozilo;
  17. Prilikom učestvovanja vozila na trkama, uključivši i službeni trening osim ako to nije **POSEBNO UGOVORENO**.
  18. Ako nakon prijavljene krađe vozila nije u mogućnosti predočiti osiguravaču originalne ključeve.
  19. Usled stavljanja u pogon vozila posle privremene opravke koja treba da omogući kretanje ili vuču do radionice za konačnu opravku, bez saglasnosti Osiguravača.
  20. Pregorevanjem instalacije, izuzev ako se razvio požar.
  21. Štetu koja je nastala usled kretanja vozila kroz plavljeni teren, ulicu ili put, rečno korito ili potoke, kao i u slučaju kada je vozaču moralo biti poznato da se kreće u susret stihijskom delovanju vode, osim kada se radi o spasavanju ljudi i imovine.
  22. Utajom od osobe kojoj je vozilo dato u najam ili na korišćenje;
  23. Za vreme dok je već iznajmljeno vozilo u podnajmu kod treće osobe;
  24. Plavljenjem vodom izliveno iz kanalizacione mreže, osim ako je do izlivanja došlo zbog poplave ili bujice.
- II. Isključenje obaveze Osiguravača pod tačkama 11, 12 i 13 stava 1. ovog člana, ne odnose se na Osiguranike davaoce lizinga.

OSIGURANJE RADNIH UREĐAJA I VOZILA U CELINI OD RIZIKA LOMA I NEKIH DRUGIH OPASNOSTI PREDMET OSIGURANJA

Član 9

Predmet osiguranja čine:

1. Radni uređaji na teretnim vozilima i autobusima.
2. Vučna vozila bez priključnih uređaja.
3. Radna i specijalna motorna vozila, prikolice, poluprikolice i kontejneri, u celini ili samo radni uređaji koji se nalaze na njima.

4. Električne i dizel električne lokomotive, samo od štete usled neposrednog dejstva električne energije.

Osiguranje radnog uređaja na vozilu od rizika loma posebno se ugovara uz potpuno kasko osiguranje ako je Sistemom premija X-AK predviđena mogućnost osiguranja loma radnog uređaja vozila za koje se zaključuje potpuno kasko osiguranje.

Kod osiguranja radnog uređaja od loma, motor se smatra sastavnim delom radnog uređaja specijalnog i radnog motornog vozila i radne mašine samo u slučaju ako isključivo služi za pokretanje radnog uređaja, a ne i za kretanje (vuču) specijalnog i radnog vozila i radne mašine po podlozi.

Ako isti motor služi za kretanje (vuču) specijalnog i radnog vozila i radne mašine po podlozi i za pokretanje radnog uređaja radnog vozila neće se smatrati sastavnim delom tog uređaja čak i za vreme dok svojim radom pokreće samo radni uređaj na vozilu.

Šasija, odnosno postolja na kome se nalaze radni uređaji kao i vozačka kabina, karoserija, transmisija i ostali delovi specijalnog i radnog vozila i radne mašine koji omogućuju kretanje (vuču) vozila po podlozi ne smatraju se radnim uređajem, odnosno delom radnog uređaja.

Kod osiguranja vozila u celini od opasnosti loma ne važe ograničenja navedena u prethodna dva stava. Osiguranjem su obuhvaćene i štete na gusenicama vozila - guseničara.

Osiguranje iz ovog člana važi za uređaje:

- a) dok su montirani i spremni za rad,
- b) za vreme njihovog rada,
- c) za vreme trajanja montaže i demontaže zbog premeštaja, remonta ili opravke u radionici Osiguranika ili na mestu gde se nalazi osigurana stvar,
- d) kad se prevozi u unutrašnjem prevozu zbog čišćenja, opravke i premeštanja u krugu mikrolokacije pogona, a najviše do 15 km van kruga mikrolokacije.

Član 10

Osiguranje radnih uređaja i vozila u celini, od rizika loma i nekih drugih opasnosti, zaključuje se samo uz potpuno kasko osiguranje sa rokom trajanja od najmanje jedne godine.

Stvari koje ne mogu biti predmet osiguranja

Član 11

Osiguranjem nisu obuhvaćeni sledeći uređaji ni onda kad je njihova vrednost sadržana u vrednosti osigurane stvari:

1. Priključni uređaji na traktorima i poljoprivrednim mašinama;
2. Radni elementi poljoprivrednih mašina (raonici, diskovi, klinovi drljača, noževi, kose, zupci sa sečivom itd.).
3. Delovi mašina koji su izloženi direktnom termičkom uticaju (obloge sudova i uređaja za sagorevanje, rešetke ložišta, plamenici gorionika, elektro-otpornici grejača i sl.) osim motora sa unutrašnjim sagorevanjem.
4. Delovi mašina izloženi trošenju-zameni: sita, reljefne i druge zamenljive obloge valjaka, obloga grebena, fleksibilne cevi, remenje, četke obručja, oplata (od gume, tekstila ili sintetičkog materijala), ulošci filtera, filter platna, sredstva za termičku izolaciju i zaptivanja, delovi izloženi trošenju, gumeni prstenovi, gumeni umeci, frikcionni elementi-lamele i sl.) prenosivi kablovi (izuzev onih koji se automatski namotavaju na kalemove), klizni i kotrljajući ležajevi unutrašnjeg prečnika do 100 mm.
5. Eksploatacioni materijal (gorivo, mazivo, rashladna sredstva, hemikalije, sredstva za čišćenje i sl.);

6. Transportne trake, lanci i užadi;
7. Pneumatici, izuzev kada do njegovog oštećenja dođe usled dejstva mehaničke sile udarom u prepreku ili rupu na putu koja nije mogla da se uoči na vreme pri kretanju dozvoljenom brzinom;
8. Alat koji je potrošnog tipa, kao: rezni alat (noževi, burgije, glodala...), alat koji neposredno služi za lomljenje i sitnjenje, kalupi i matrice, žigovi, obloge na valjcima, testere, brusni alat itd;
9. Katalizatori;
10. Sredstva za zaptivanje i izolaciju i sredstva za hlađenje u uređajima za hlađenje.

Osigurani rizici

Član 12

1. Osiguravač je u obavezi da isplati naknadu u slučaju štete prouzrokovane oštećenjem ili uništenjem osigurane stvari usled nezgode u pogonu, pod kojom se podrazumevaju događaji koji nastaju nepredviđeno i iznenada u vezi sa korišćenjem osigurane stvari, i to usled:
  - a) Greške u konstrukciji, materijalu i izradi,
  - b) Neposrednog delovanja električne energije: kratkog spoja, atmosferskog i drugog pražnjenja, električnog luka i sl.,
  - c) Prskanja ili raspadanja usled dejstva centrifugalne sile,
  - d) Mraza, osim zamrzavanja vode u sklopovima motora, pritiska nastalog usled atmosferskih padavina, neposrednog kretanja leda,
  - e) Nadpritiska i podpritiska (implozije),
  - f) Otkaza uređaja za zaštitu ili regulaciju na radnom uređaju ili vozilu;
  - g) Nespretnosti, nehata ili zle namere radnika ili nekog drugog lica,
  - h) Udara ili upadanja stranog tela u osiguranu stvar,
  - i) Zaglavljivanja u toku bušenja u bušotinama.
2. Kod električnih i dizel - električnih lokomotiva osiguranjem od rizika "loma" i nekih drugih opasnosti obuhvaćene su samo štete od delovanja električne energije dok ostali rizici iz stava 1. ovog člana nisu obuhvaćeni osiguranjem.

Isključenje obaveze Osiguravača

Član 13

Osiguravač nije obavezan da plati naknadu za sve štete koje su prouzrokovane ostvarenjem sledećih rizika:

1. nedostataka i grešaka koje su postojale u trenutku zaključivanja ugovora o osiguranju, koji su bili ili morali biti poznati Osiguraniku,
2. neposrednih posledica trajnih hemijskih, termičkih, atmosferskih, mehaničkih i drugih uticaja i uslova smeštaja i rada (korozije-oksidacije, starenja, zračenja, prekomernih vibracija nastalih usled nepridržavanja uputstava proizvođača vezanih za eksploataciju i održavanje i sl.),
3. posledica svih vidova trošenja: habanje, abrazija, erozija, kavitacija i sl.,
4. prekomernih naslaga: korozije, kotlovske kamence, taloga, mulja i sl. ukoliko je to bio uzrok oštećenja ili uništenja osigurane stvari,
5. preopterećenja mašina, električnih uređaja i instalacija, preko dozvoljenih parametara,
6. nepropisne eksploatacije i održavanja,
7. stavljanja u pogon pre konačne opravke,
8. prilikom montaže i probnog ispitivanja na novoj stvari,
9. dinamičko vitlanje rotacionih delova mašina (turbo-rotora i sl.), ukoliko to nije **POSEBNO UGOVORENO**,

10. nepridržavanje zakonskih i tehničkih propisa i uputstava za eksploataciju osiguranih stvari i zaštitnih mera.
11. za posredne štete u vezi sa nastalim osiguranim slučajem kao: gubitak zarade, zastoja, kazne itd.,
12. za štete koje su po zakonskim propisima, predmet garancije proizvođača ili isporučioća stvari,
13. za troškove opravke, ako se šteta utvrdi i opravka vrši prilikom redovnog ili periodičnog pregleda u cilju održavanja.

ZAJEDNIČKE ODREDBE Zaključivanje Ugovora o osiguranju

Član 14

1. Ugovor o osiguranju može zaključiti korisnik odnosno sopstvenik vozila ili stvari koja se osigurava kao i svako drugo lice koje ima interes da zaključenjem Ugovora o osiguranju obezbedi osiguravajuću zaštitu.
2. Ugovor o osiguranju može zaključiti Ugovarač osiguranja u svoje ime i za tuđ račun. Ukoliko u polisi nije određeno da je Ugovor zaključen za tuđ račun smatraće se da je zaključen za račun Ugovarača osiguranja.
3. Ugovor o osiguranju je zaključen kad ugovorne strane potpišu polisu osiguranja ili list pokrića, koji mora da se zameni polisom osiguranja u roku od 30 dana.
4. Ugovor o osiguranju se zaključuje na osnovu pisane ponude. Pisana ponuda za zaključivanje ugovora vezuje ponudioca za vreme od 8 dana od dana kada je ponuda prispela Osiguravaču. Ako Osiguravač u tom roku ne odbije ponudu koja ne odstupa od uslova pod kojima on vrši predloženo osiguranje, smatraće se da je prihvatio ponudu i da je Ugovor zaključen od dana kada je ponuda prispela Osiguravaču, a obaveza Osiguravača počinje u 00 časova narednog dana.
5. Ako Osiguravač, povodom primljene ponude traži dopunu ili objašnjenje odnosno postavi neke nove uslove, kao dan prijema ponude smatraće se dan kada Osiguravaču bude predata tražena dopuna ili objašnjenje, odnosno kad bude obavешten o prihvatanju njegovih novih uslova.
Ako ponudilac o traženju iz prethodne alineje ne obavesti Osiguravača u roku od 8 dana, smatraće se da je odustao od ponude.
6. Ukoliko je Osiguranik u prethodnoj godini osiguranja na osiguranom vozilu, pokušao ili ostvario prevarom pravo na naknadu štete, Osiguravač može odbiti njegov zahtev za osiguranje.

Osiguranje za tuđ račun

Član 15

1. U slučaju osiguranja za tuđ račun, obaveza plaćanja premije i ostale obaveze iz Ugovora dužan je da izvršava Ugovarač osiguranja, ali on ne može vršiti prava iz osiguranja, čak i kad drži polisu, bez pristanka (saglasnosti, ovlašćenja) lica čiji je interes osiguran i kome ona pripadaju.
2. Ugovarač osiguranja nije dužan da preda polisu zainteresovanom licu dok mu ne bude nadoknađena premija koju je isplatio Osiguravaču kao i troškovi Ugovora.
3. Ugovarač osiguranja ima pravo prvenstva naplate potraživanja iz predhodnog stava iz naknade odštete kao i pravo da zahteva njihovu isplatu neposredno od Osiguravača.
4. Osiguravač može istaći svakom korisniku osiguranja za tuđ račun sve prigovore koje po osnovu Ugovora ima prema Ugovaraču osiguranja.

Trajanje Ugovora o osiguranju

Član 16

Ugovor o osiguranju se može zaključiti:

- a) Sa određenim rokom trajanja za vreme od jedne godine ili kraće-kratkoročno osiguranje,
- b) Sa određenim rokom trajanja za vreme više od jedne godine a do tri godine - dugoročno osiguranje. U ovom slučaju obračun premije vrši se godišnje u skladu sa važećom tarifom premije osiguranja na dan obračuna iste.
- c) Sa određenim rokom trajanja za vreme više od jedne godine a do sedam godina -dugoročno osiguranje. U ovom slučaju obračun premije vrši se godišnje u skladu sa važećom tarifom premije osiguranja na dan obračuna iste.

Teritorijalna važnost osiguranja

Član 17

1. Potpuno kasko osiguranje važi u zemlji i Evropi.
2. Dopunsko osiguranje od krađe iz člana 5. tačka 1 ovih Uslova važi u zemlji. Dopunsko osiguranje od krađe van zemlje važi uz posebnu doplatu.
3. Vozila preduzeća koja izvode ili učestvuju u izvođenju montažnih i drugih radova u inostranstvu, nisu osigurana ukoliko nije POSEBNO UGOVORENO.

Uticao promene vlasnika vozila na važnost Ugovora o osiguranju

Član 18

1. Ukoliko se u toku trajanja osiguranja promeni vlasnik osiguranog vozila, prava i obaveze iz ugovora o osiguranju ne prelaze na novog vlasnika.
2. Ukoliko u proteklom periodu osiguranja osiguranik nije imao prijavljenu štetu, premija se umanjuje srazmerno za preostali period trajanja osiguranja (pro-rata).
3. Nakon pismenog zahteva osiguranika, osiguravač može odobriti prenos ugovorenih prava i obaveza iz ugovora o osiguranju na novog vlasnika do isteka ugovorenog perioda osiguranja, pod uslovom da osiguranik – prenosilac prava uplati premiju osiguranja u celini.
4. Ako do promene vlasnika vozila dođe po osnovu nasleđivanja ili ugovora o poklonu, ugovor o osiguranju ostaje na snazi.

Promena imena-naziva firme ili adrese Ugovarača osiguranja i podataka o vozilu

Član 19

1. Ugovarač osiguranja je dužan da o promeni imena ili adrese, odnosno promeni naziva firme ili sedišta (poslovnih prostorija) obavesti Osiguravača u roku od 15 dana od dana nastale promene.
2. Ukoliko Ugovarač osiguranja ne obavesti Osiguravača o promenama iz prethodnog stava, za punovažnost obaveštenja dovoljno je ako je Osiguravač uputio Ugovaraču osiguranja preporučeno pismo prema poslednjim podacima o adresi stana, poslovnih prostorija, odn. nazivu-firme kojom raspolaže. Obaveštenje postaje punovažno dana kad bi prema redovnom toku stvari postalo punovažno da nije bilo promena iz prethodnog stava.

3. Ugovarač osiguranja je obavezan da izvrši prijavu promena svih elemenata bitnih za identifikaciju vozila (registarski broj, broj motora, broj šasije, ostale tehničke karakteristike itd.), u roku od 15 dana.
4. Osiguravač je obavezan da sve prijavljene promene odmah registruje u aneksu Ugovora o osiguranju.

Početak i prestanak obaveze osiguranja

Član 20

1. Obaveza Osiguravača iz osiguranja počinje dana, časa i minuta koji je u polisi naveden kao početak osiguranja, ako prilikom uručenja polise bude plaćena premija osiguranja ili prva rata premije, odnosno istekom 24-og časa dana kad je premija ili prva rata premije plaćena.
Ukoliko u polisi nije naveden čas i minut početka osiguranja, obaveza Osiguravača počinje po isteku 24-og časa dana koji je u polisi označen kao početak osiguranja, ako je do tog dana plaćena premija ili prva rata premije, odnosno istekom 24-og časa dana kad je premija ili prva rata premije plaćena.
2. Može se ugovoriti da obaveza Osiguravača počinje od trenutka zaključenja Ugovora.
3. Obaveza Osiguravača kod osiguranja sa određenim rokom prestaje:
  - Utvrđenog dana, časa i minuta koji je u Ugovoru o osiguranju (polisi) označen kao rok trajanja osiguranja, odnosno istekom 24-og časa dana koji je u polisi naveden kao dan isteka osiguranja.
4. Ukoliko Osiguranik u toku trajanja osiguranja pokuša ili prevarom ostvari naknadu štete na osiguranom vozilu, Osiguravač može raskinuti Ugovor o osiguranju jednostranim otkazom i pre isteka osiguranja.

Vrednost osigurane stvari

Član 21

Pod vrednošću osigurane stvari podrazumeva se nabavna cena motornog vozila, umanjena za ukupan iznos amortizacije i ukupan iznos gubitka zbog obezvređenja, a na osnovu Kataloga cena i nomenklatura vozila AMSS – u daljem tekstu Katalog, odnosno ona poštena vrednost - tržišna koja se može pouzdano meriti.

Nabavna cena vozila sadrži fabričku cenu vozila uvećanu za troškove carine, poreskih dažbina i transportnih troškova.

Izuzetak od prethodnog stava predstavljaju vozila diplomatskih i konzularnih predstavništava, misija stranih država, predstavništava međunarodnih organizacija i stranih dopisništva, za koja nisu plaćeni carina i porezi, kod kojih je osnovica za obračun premije nabavna cena novog vozila umanjena za iznos neplaćene carine i poreza. Vrednost specijalnih i nestandardnih vozila određuje se kao zbir vrednosti osnovnog vozila, nadgradnje i opreme uz specifikaciju koja čini sastavni deo Ugovora o osiguranju. Vrednost ostalih osiguranih stvari utvrđuje se na osnovu nabavne cene tih stvari korigovane za amortizaciju.

Za utvrđivanje premije osiguranja merodavna je ugovorena suma osiguranja na dan zaključenja Ugovora o osiguranju, a koju sam Osiguranik odredi, ali ne više od njene vrednosti po Katalogu odnosno poštene-tržišne vrednosti.

Ako je ugovorena suma osiguranja za vozila koja se osiguravaju po ovim Uslovima, u momentu zaključivanja Ugovora o osiguranju niža od vrednosti vozila iz predhodnog stava, smatraće se da je nastalo podosiguranje.

Ako je vrednost vozila manja od 40% cene novog vozila određene prema Katalogu, suma osiguranja se utvrđuje u visini 40% cene novog vozila.

U toku trajanja osiguranja, na zahtev Osiguranika suma osiguranja može se povećavati za preostali period osiguranja, o čemu se sačinjava aneks Ugovora.

Ukoliko Osiguranik koji ima zaključen ugovor o višegodišnjem osiguranju, iz bilo kog razloga onemogućiti Osiguravaču da izvrši obračun dospelje premije o skadenci, osnovica za obračun premije smatraće se suma osiguranja koja je bila ugovorena u prethodnom periodu trajanja osiguranja.

Ukoliko Osiguranik ima zaključen ugovor o dugoročnom osiguranju sa rokom trajanja od jedne do sedam godina, osnovica za obračun premije je cena novonabavnog vozila (nabavna cena uvećana za troškove carine, poreskih dažbina i transportnih troškova) tokom celog trajanja ugovora o dugoročnom osiguranju.

Suma osiguranja za vozila i stvari osigurane po ovim Uslovima posebno se ugovara i iskazuje u polisi osiguranja.

Utvrđivanje okolnosti od značaja za ocenu rizika

Član 22

1. Ugovarač osiguranja je dužan da prijavi Osiguravaču prilikom zaključenja Ugovora o osiguranju sve okolnosti koje su od značaja za ocenu opasnosti-veličinu rizika i određivanje visine premije, a koje su mu poznate ili su mu morale biti poznate. Okolnosti od značaja za ocenu opasnosti i određivanje visine premije smatraju se naročito okolnosti o kojima je Ugovarač osiguranja upitan i na osnovu kojih je određena i obračunata premija, kao i one koje su unete u ispravu o Ugovoru o osiguranju.
Podaci za osiguranje moraju biti u skladu sa podacima iz važeće saobraćajne dozvole vozila, potvrde o registraciji ili drugih dokumenata kojim se utvrđuje njegov identitet.
2. Ugovarač osiguranja je dužan da omogućiti Osiguravaču pregled i reviziju rizika.
3. U toku trajanja osiguranja Ugovarač osiguranja odnosno Osiguranik, je dužan da o povećanju rizika obavesti Osiguravača odmah a najkasnije u roku od 15 dana po saznanju, a ako je rizik povećan nekim njegovim postupkom, tada bez odlaganja.
4. Osiguravač zadržava pravo da u opravdanim slučajevima: koji su nastali usled bitno promenjenih okolnosti nezavisno od volje Osiguravača, ili ukoliko se kasnije utvrdi da je Ugovarač osiguranja prilikom zaključivanja Ugovora, prećutao neke podatke i okolnosti od značaja za ocenu rizika, ili da u toku trajanja Ugovora o osiguranju nije obavestio Osiguravača o promenjenim okolnostima, ili je o tome dao netačne podatke od uticaja da premija bude obračunata u skladu sa važećom tarifom premije, izvrši reviziju rizika i traži povećanje premije osiguranja.
5. U slučajevima iz prethodna dva stava koji su od uticaja: za utvrđivanje novog iznosa premije osiguranja zbog povećanog rizika ili da se raskine Ugovor o osiguranju, Osiguravač će u roku od 30 dana pismeno predložiti ugovaraču osiguranja novi iznos premije. Ako Ugovarač osiguranja na to ne pristane u roku od 14 dana od prijema predloga nove premije, Ugovor o osiguranju prestaje istekom 24 časa četrnaestog dana.
6. Ako premija treba da se smanji zbog smanjenog rizika u tekućem periodu osiguranja, Osiguravač vraća Ugovaraču osiguranja razliku u premiji za neiskorišćeno vreme trajanja osiguranja, ukoliko nije bila prijavljena i isplaćena šteta, u skladu sa odredbama Tarife premija za kratkoročno osiguranje.
Razlika u premiji za tekući period treba da se plati odnosno vrati u roku od 15 dana od kada je utvrđen osnov za naplatu tj. vraćanje premije.
7. Ako se prema okolnostima u trenutku zaključenja Ugovora prema odredbama Uslova za osiguranje i Posebnog sistema premija, osiguranje nije moglo zaključiti, takav Ugovor o osiguranju je ništav.

Ako je rizik od koga je zaključeno osiguranje već nastupio, ili je njegovo nastupanje izvesno, a to je Ugovarač osiguranja znao ili morao znati - Ugovor o osiguranju je u celini ili odgovarajućem delu ništav.

Plaćanje premije

Član 23

1. Ugovarač osiguranja je dužan da plati premiju osiguranja dok je Osiguravač dužan da primi uplatu premije od svakog lica koje ima interes da ona bude plaćena za ugovorena osiguranja.
2. Premija se plaća unapred, u celosti prilikom zaključivanja Ugovora o osiguranju, za svaku godinu trajanja osiguranja, ukoliko nije drugačije ugovoreno, izuzev za ugovore o dugoročnom osiguranju sa rokom trajanja od jedne do sedam godina, gde se premija za sve godine trajanja ugovora o osiguranju naplaćuje u celosti. Od Ugovarača osiguranja koji premiju plaća u ratama Osiguravač može zahtevati instrumente obezbeđenja plaćanja (menica, garancija..). Ukoliko je osiguranje zaključeno za period kraći od godinu dana, premija se obavezno plaća u celosti pri zaključivanju Ugovora o osiguranju. Ukoliko Osiguraničnik, koji ima zaključeno osiguranje sa plaćanjem premije u ratama, ostvari pravo na naknadu štete, premija se plaća u punom iznosu ukoliko je preostala - neplaćena premija, manja od iznosa naknade štete, a ukoliko je preostala premija veća od naknade štete, izvršiće se prebijanje premije i štete, a preostali nedospeli deo premije naplatiće se odgovarajućim umanjnjem preostalih rata izuzev kada je predmet osiguranja vozilo uzeto u lizing od ovlašćenog preduzeća.
3. Ugovaraču osiguranja koji ne plati dospelu ratu, zaračunava se kamata u skladu sa ugovorom o osiguranju, odnosno ako su dati instrumenti obezbeđenja plaćanja, isti će se upotrebiti u skladu sa propisima.
4. Ako Ugovarač osiguranja, premiju ne plati do dospelosti, niti to učini neko drugo zainteresovano lice, Ugovor o osiguranju, ako nije drugačije ugovoreno, prestaje po isteku 30 dana od dana kad je Ugovaraču osiguranja uručeno preporučeno pismo Osiguravača, ili na drugi pogodan način dostavljeno obaveštenje o dospelosti naplate premije. Rok od 30 dana počinje da teče od dospelosti premije. Ugovor o osiguranju u svakom slučaju prestaje ako dospelila premija za tekuću godinu osiguranja ne bude plaćena u roku od godinu dana od dana dospelosti.
5. Ugovarač osiguranja plaća premiju u mestu u kome ima svoje prebivalište, odnosno sedište, ukoliko nije drugačije ugovoreno.

Smanjenje premije – bonus, popust

Član 24

1. Osiguraničnik ima pravo na smanjenje premije - bonus kod potpunog kasko osiguranja za osigurano vozilo, ako je to vozilo neprekidno osigurano najmanje godinu dana i ako u tom periodu nije prijavio štetu, izuzev ukoliko je ostvareno pravo regresu, ukoliko je šteta nastala pri spasavanju unesrećenih ili je odštetni zahtev odbijen. Premija osiguranja se smanjuje:
  - 10%, ako u protekloj godini osiguranja nije bila prijavljena šteta,
  - 20%, ako u dve uzastopne godine nije bila prijavljena šteta,
  - 30%, ako u tri uzastopne godine nije bila prijavljena šteta,
  - 40%, ako u četiri i više uzastopnih godina nije bila prijavljena šteta.
2. Ukoliko je Osiguraničnik u prethodnom periodu osiguranja imao prijavljenu štetu, u sledećem periodu osiguranja plaća premiju kao da prvi put zaključuje osiguranje, osim

- ako je odnos isplaćenih šteta i naplaćene tehničke premije u protekle tri godine iznosio više od 100%.
3. Pravo bonusa iz st. 1. ovog člana Osiguranik može preneti na novonabavljeno vozilo u istom procentu koji je imalo otuđeno vozilo.
  4. Osiguravač odobrava komercijalne popuste (za višegodišnje osiguranje i na broj osiguranih vozila) i to:
    - za višegodišnje osiguranje do 15%
    - na broj osiguranih vozila do 10%
    - za članove AMSS do 15%
    - za ugovaranje najmanje dve vrste neživotnih osiguranja do 30%
    - za vreme sajamskih dana motornih vozila do 10%
  5. Visinu popusta iz predhodnog stava utvrđuje Upravni odbor Osiguravača.
  6. Ukupna visina bonusa i ukupnih popusta ne može biti veća od 50% osnovne premije osiguranja.
  7. Ukoliko Osiguranik ostvaruje pravo na smanjenje premije po osnovu tačke 1. i 4. ovog člana prvo se obračunava pravo iz tačke 1. a potom na tako dobijenu osnovicu pravo iz tačke 4.
  8. Osiguranik sa 6 i više osiguranih vozila, kod kojeg je odnos isplaćenih šteta i naplaćene tehničke premije u protekle dve godine iznosio do 80%, ima pravo na smanjenje premije – bonus, koji je jednak trećini razlike između 80% i postotka ostvarenog odnosa. Ako osiguranik u protekle tri godine nije imao isplaćene štete, ima bonus na premiju osiguranja za sledeću godinu osiguranja u najviše do 50%. Ostvareni tehnički rezultat primenjuje se i na vozila koja osiguranik nabavi u tekućem periodu osiguranja.
  9. Osiguranik koji prvi put zaključuje potpuno kasko osiguranje sa trajanjem od najmanje jedne godine ima pravo na popust za to vozilo u iznosu od:
    - 10% ako po odgovarajućoj polisi osiguranja vlasnika odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima ima bonus 20-30%
    - 20% ako po odgovarajućoj polisi osiguranja vlasnika odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima ima bonus 35-40%
    - 30% ako po odgovarajućoj polisi osiguranja vlasnika odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima ima bonus 45-50%
  10. Osiguranik koji ima kod osiguravača zaključeno potpuno kasko osiguranje u periodu od najmanje dve uzastupne godine i sa priznatim bonusom od 50% ima pravo na ekstra bonus za to vozilo. To pravo osiguranika odnosi se na slučaj prijavljene prve štete u sledećoj godini osiguranja koja se u slučaju prava na ekstra bonus ne smatra prijavljenom.
  11. Bonus se ne odobrava za:
    - osiguranje vozila za premijsku grupu 8 (M/V inostrane registracije),
    - kod osiguranja od loma,
    - kod posebnih vidova osiguranja,
    - kod ugovaranja dugoročnog sa rokom trajanja od jedne do sedam godina osiguranja,
    - kod osiguranja vozila radnih i drugih organizacija koje izvode ili učestvuju u izvođenju građevinskih, montažnih i drugih radova u inostranstvu.
    - kod osiguranja prtljaga,
    - za osiguranja sa trajanjem kraćim od godinu dana.

Prenos - proširenje bonusa

Član 25

1. Bonus ostvaren po odredbama prethodnog člana prenosi se u okviru iste grupe premije, kad je osigurano vozilo:

- uništeno,
- odjavljeno,
- otuđeno.

2. Prenos bonusa vrši se u momentu zaključenja Ugovora o osiguranju ili obnove osiguranja.

3. Prenos ili proširenje bonusa vrši se sa jednog vozila na drugo vozilo istog vlasnika (Osiguranika) ili članova uže porodice koji žive sa njim u istom domaćinstvu.

4. Pravo prenosa - proširenja bonusa sa jednog vozila Osiguranika na drugo vozilo

Osiguranika, ili vozila članova njegove uže porodice koji žive sa njim u istom domaćinstvu, vrši se u istom iznosu bonusa koji je vozilo sa koga se bonus prenosi ostvarilo u prethodnom periodu osiguranja.

5. Ukoliko se bonus prenosi - proširuje sa skupa vozila istog Osiguranika na novonabavljeno jedno ili više vozila, bonus se ostvaruje u visini srednje vrednosti bonusa svih vozila.

osiguranih po osnovu potpunog auto-kaska osiguranja ili u visini obračunatoj po članu 24.

6. Pravo prenosa - proširenja bonusa iz prethodne alineje odnosi se na fizička i pravna lica.

7. Ako osiguranik promeni osiguravača priznaje mu se pravo na bonus samo ako priloži pisanu potvdu prethodnog Osiguravača o prethodnom trajanju osiguranja za to vozilo i broju uzastopnih godina bez prijavljene štete.

8. Bonus se može preneti u roku od jedne godine od momenta isteka poslednje obnove osiguranja vozila sa koga se vrši prenos bonusa.

9. Prenos bonusa ne može se vršiti kod osiguranja koja su zaključena sa rokom trajanja kraćim od godinu dana.

Doplata na premiju - Malus

Član 26

1. Osiguranik koji u toku godišnjeg perioda osiguranja prijavi tri i više šteta na osiguranom vozilu obavezan je da plati doplatu na premiju potpuno kasko osiguranja pri isplati naknade štete.

2. Visina doplate zavisi od broja štetnih događaja nastalih isključivo u saobraćajnim nezgodama, osim kada je ostvareno pravo na regres.

3. Doplata se obračunava na premiju osiguranja za važeću sumu osiguranja na dan utvrđivanja prava na naknadu štete, bez eventualnog bonusa, popusta i doplata.

4. Osiguranik kod kojeg je odnos isplaćenih šteta i naplaćene tehničke premije u protekle dve godine iznosio više od 100%, obračunava se doplata na premiju – malus na premiju osiguranja za sledeću godinu, koji je jednak polovini razlike između ostvarenog odnosa i 100%.

Visina doplate iznosi:	%
- kod treće štete	20%
- kod četvrte štete	30%
- kod pete štete	50%
- kod svake dalje štete	100%

Smanjenje premije po osnovu zaštitnog uređaja od krađe

Član 27

Osiguranik koji ugradi u svoje vozilo posebne uređaje za zaštitu od krađe, stiče pravo na popust ukoliko osigurava svoje vozilo po osnovu potpunog kasko osiguranja.

Pod zaštitnim uređajem od krađe podrazumevaju se sistemi koji onemogućavaju neovlašćenu upotrebu vozila.

Visina dodatnog popusta utvrđuje se Posebnim Premijskim sistemom X-AK za kombinovano osiguranje motornih vozila.

Prestanak osiguranja i vraćanje premije

Član 28

1. Ugovor o osiguranju prestaje u sledećim slučajevima:

- istekom roka trajanja Ugovora o osiguranju,
- raskidom ugovora,
- uništenjem vozila (totalna šteta),
- isplatom naknade odštete po ostvarenom riziku krađe vozila,
- isplatom naknade odštete u visini ugovorene sume osiguranja po jednom štetnom događaju
- kada, je ekonomski neopravdana popravka vozila (ekonomska totalna šteta),
- prodajom vozila,
- kada Ugovarač osiguranja ne izmiri obavezu do dospelosti, ugovor o osiguranju prestaje u skladu sa zakonom,
- izuzetno Ugovor o osiguranju može ostati na snazi po posebnom zahtevu Osiguranika, ako u međuvremenu nije nastupio osigurani slučaj uz obavezno plaćanje zaostale premije i prethodni pregled vozila, ako je osigurani slučaj nastupio osiguranje se prekida danom dospelosti neizmirene premije.

2. Ako osigurana stvar bude uništena pre početka obaveze Osiguravača, Ugovaraču osiguranja se vraća iznos naplaćene premije, umanjena za troškove sprovođenja osiguranja (provizija i ostali troškovi pribave i uprave). Ovo umanjenje iznosi najviše 15% od obračunate premije osiguranja, što se utvrđuje opštim aktom.

3. Ako osigurana stvar bude uništena posle početka obaveze Osiguravača, isplatom totalne ili delimične štete u visini ugovorene sume osiguranja, Osiguravaču pripada ceo iznos premije za tekuću godinu osiguranja odnosno za ugovoreni period osiguranja.

4. Ako osigurana stvar bude uništena posle početka obaveza Osiguravača, od rizika koji nisu obuhvaćeni osiguranjem, ili je totalna šteta naknađena iz osnova osiguranja odgovornosti prouzrokovača štete, ugovaraču osiguranja se vraća iznos premije za neiskorišćeno vreme trajanja osiguranja od dana kada Osiguravač primi pismeni zahtev ugovarača osiguranja, ukoliko u proteklom periodu trajanja osiguranja nije naknađena delimična šteta.

5. Prestankom ugovora o osiguranju u svim drugim slučajevima pre isteka vremena trajanja osiguranja, premija se umanjuje srazmerno za preostali period trajanja osiguranja (pro-rata) ukoliko nije bilo prijavljene štete.

Osigurani slučaj

Član 29

Smatra se da je u osiguranju stvari nastao osigurani slučaj onog trenutka kad je jedna od osiguranih opasnosti iznenada i neočekivano počela da se ostvaruje na osiguranoj stvari i da je oštećuje.

Kod rizika krađe vozila, osigurani slučaj nastaje po isteku roka od 30 dana od kada je vozilo ukradeno, uz dokaz da nije pronađeno.

Pravna situacija posle nastanka osiguranog slučaja

Član 30

Posle nastanka osiguranog slučaja, ako se radi o oštećenju (delimičnoj šteti) vozilo ostaje i dalje osigurano na ugovorenu sumu osiguranja.

U slučaju uništenja, krađe vozila, isplate naknade štete u visini ugovorene sume osiguranja ili totalne štete, osiguranje prestaje.

Kod loma stakla odnosno krađe, osiguranje prestaje isplatom naknade štete u visini ugovorene sume osiguranja, ili ako su sva stakla polomljena, odnosno ukradena u jednom štetnom događaju.

Odredbe ovog člana shodno se primenjuju i na ostale osigurane stvari, osim kod onih za koje je drugačije ugovoreno.

Obaveze Osiguranika kad nastane osigurani slučaj

Član 31

1. Kad nastane osigurani slučaj na osnovu koga se traži naknada iz osiguranja, Osiguranik je dužan da postupi na sledeći način:
  - a) Da odmah preduzme sve mere na zaštiti života i materijalnih dobara koji su ugroženi ostvarivanjem osiguranih rizika, a u cilju otklanjanja ili smanjenja štete.
  - b) Da u slučaju nastanka saobraćajne nezgode kao i u svim drugim slučajevima predviđenim propisima i zakonom (požar, eksplozija, krađa, provalna krađa, razbojništvo), pozove Policiju, aktivno saradujući prilikom vršenja uviđaja. Osiguranik nije u obavezi da pozove Policiju radi vršenja uviđaja samo ukoliko prilikom nastanka štete nije bilo povređenih lica, ili je iznos štete manji od 300 Evra u dinarskoj protivvrednosti.
  - c) Da odmah, a najkasnije u roku od tri dana, Osiguravaču prijavi (lično, telefonom, faksom, e-mail-om) nastanak štete-osiguranog slučaja, kao i da u istom roku podnese Odštetni zahtev sa svim potrebnim dokazima (Formular 1A, Polisa, Zapisnik MUP-a, saobraćajna dozvola, lična karta, automobil-predmet štete pre izvršene opravke).
  - d) Da ako je osigurani slučaj krađa, provalna krađa, razbojništvo, ili protivpravno oduzimanje vozila, izvrši prijavu policiji odmah-bez odlaganja, kao i samom Osiguravaču.
  - e) Da do uvida u oštećenje od strane predstavnika osiguravača ne promeni stanje oštećenih odnosno uništenih stvari, osim ako je promena potrebna u javnom interesu ili radi smanjenja, odnosno sprečavanja da se šteta uveća.
  - f) Nepozivanjem Policije, napuštanjem mesta udesa, izbegavanjem saradnje sa Policijom prilikom vršenja uviđaja, odbijanjem davanja krvi ili urina na analizu radi utvrđivanja prisutnosti alkohola ili droga, davanjem netačnih podataka ili prikrivanjem činjenica koje su od značaja za utvrđivanje okolnosti nastanka štete, njenog karaktera, obima i visine, kao i u svim drugim postupanjima koja su u suprotnosti sa ovim članom, Osiguravač ima pravo da primeni odredbe iz člana 8 tačke 12 i 13 ovih Uslova.
2. Ukoliko Osiguranik izgubi originalne ključeve motornog vozila a rizik krađe motornog vozila nije nastupio, dužan je da odmah osiguravaču prijavi nestanak originalnih ključeva. Ukoliko Osiguranik ne prijavi nestanak originalnih ključeva a nastupi rizik krađe motornog vozila, Osiguranik nema pravo na naknadu odštete. Zamena brave usled nestanka originalnih ključeva izvršiće se na teret Osiguranika i Osiguravača u srazmeri 60:40 % od ukupnih troškova zamene.

Utvrđivanje i procena štete

Član 32

Osiguravač je dužan da odmah a najkasnije u roku od tri dana od dan podnošenja Odštetnog zahteva, izvrši snimanje štete a zatim u daljem roku od 7 dana da da Osiguraniku jasne instrukcije za način otklanjanja nastale štete, putem upućivanja na opravku u ovlašćeni servis ili isplatom utvrđenog novčanog iznosa štete.

U suprotnom Osiguranik stiče pravo da, uz prethodno obezbeđenje dokaza o obimu štete, sam organizuje otklanjanje iste u ovlašćenom servisu a potom Osiguravaču podnese na naplatu odgovarajući račun.

Ukoliko Osiguranik nije zadovoljan procenom visine štete, može uložiti prigovor Osiguravaču, koji je dužan da prigovor reši u drugostepenom postupku u roku od 8 radnih dana od dana podnošenja zahteva.

Način utvrđivanja visine štete i obračun visine naknade

Član 33

Visina štete na vozilu utvrđuje se u zavisnosti da li je vozilo delimično oštećeno ili potpuno uništeno.

1. Ukoliko se radi o nestanku ili potpunom uništenju osiguranog vozila, ili je opravka vozila veća od vrednosti vozila umanjene za vrednost ostatka ili ugovorene sume osiguranja (ekonomska totalna šteta), obračun visine štete se sačinjava prema vrednosti vozila umanjenoj za ostatak, a najviše do sume osiguranja izuzev u slučaju ugovaranja rizika osiguranja „na novu stvar“.

U slučaju ugovaranja rizika osiguranja „na novu stvar“ obračun visine štete iznosi nabavna vrednost vozila (nabavna cena uvećana za troškove carine i poreskih dažbina) na dan isplate štete.

Pod vrednošću vozila podrazumeva se nabavna cena motornog vozila utvrđena u momentu nastupanja štete, umanjena za ukupan iznos amortizacije i ukupan iznos gubitka zbog obezvređenja, a na osnovu Kataloga.

Cena vozila sadrži fabričku cenu vozila uvećanu za troškove carine, poreza na promet, transportnih i drugih uobičajenih troškova.

Vrednost specijalnih i nestandardnih vozila određuje se kao zbir nabavne cene osnovnog vozila, nadgradnje i opreme uz specifikaciju koja čini sastani deo ugovora o osiguranju.

Vrednost ostalih osiguranih stvari utvrđuje se na osnovu nabavne cene tih stvari korigovane za amortizaciju, ponudu i tražnju i sl.

2. Ukoliko nastupi delimična šteta na vozilu, ista se utvrđuje i obračunava u visini troškova rada, vrednosti rezervnih delova i drugog potrošnog materijala potrebnog za otklanjanje štete, i ne može preći osiguranu sumu po jednom štetnom događaju umanjenu za učešće u šteti.

Obračun štete se može sačiniti na osnovu računa o izvršenoj opravci i kupljenim delovima, ili po sporazumu – pogodbi, uz zaključenje sporazuma o vansudskom poravnanju.

Osiguravač zadržava pravo upućivanja Osiguranika u ovlašćenu servisnu radionicu za odgovarajući tip vozila, ukoliko ista postoji u mestu prebivališta Osiguranika, kao i da izvrši nabavku originalnih rezervnih delova za odgovarajući tip vozila.

Kod zamene zbog oštećenja ili uništenja: pneumatika, akumulatora i cerada odbija se ukupan iznos amortizacije i ukupan iznos gubitka zbog obezvređenja.

Spašeni delovi uništenog ili oštećenog vozila-ostaci vozila, ostaju Osiguraniku a njihova vrednost se utvrđuje po tržišnoj vrednosti prema stanju u kojem se nalaze u trenutku utvrđivanja visine štete, ukoliko se drugačije ne dogovori.

Kod manjih oštećenja na staklima motornih vozila, kao i na delovima od plastike, vršiče se njihova opravka po postupku za koji postoji atest i tada Osiguranik ne učestvuje u šteti, a kod većih oštećenja vršiče se zamena po tehnologiji proizvođača vozila.

3. Pri ostvarenju rizika saobraćajne nezgode, Osiguravač je u obavezi da naknadi i štetu nastalu usled:
  - a) oštećenja vozila prilikom spasavanja (izvlačenja),
  - b) nestanka stvari koje čine deo vozila,
  - c) oštećenje u vozilu zbog prodiranja kiše ili snage posle nastanka štete,

4. Kod osiguranja naknadno ugrađenih delova i opreme - posebna oprema, šteta će se nadoknaditi do visine stvarno nastale štete, a najviše do visine sume osiguranja. Ako je predmet bio podosiguran ne primenjuje se pravilo proporcije.

Postupak sa spašenim delovima i pronađenim ukradenim (nestalim) stvarima

Član 34

1. Osiguranik se može sporazumeti sa Osiguravačem tako da Osiguravač preuzme spašene delove vozila, ili neke druge osigurane stvari i da njima slobodno raspolaze. U tom slučaju kod obračuna štete ne odbija se vrednost spašenih delova osigurane stvari.
2. Osiguranik i Osiguravač mogu se sporazumeti da se spašeni delovi vozila ili neke druge stvari izlože javnoj prodaji (preko preduzeća koja se bave tom vrstom delatnosti) ili da se na drugi način izvrši prodaja spašenih stvari. Cena postignuta prodajom, umanjena za troškove prodaje, smatra se vrednošću spašenih delova.
3. Ako Osiguranik sazna na bilo koji način gde se nalaze ukradene stvari, dužan je da preduzme sve potrebne mere radi njihovog vraćanja, kao i da o preduzetim merama i njihovim rezultatima bez odlaganja obavesti Osiguravača.
4. Vozilo Osiguranika koje se pronađe posle isteka roka od 30 dana od ostvarenog rizika krađe, Osiguranik može preuzeti od Osiguravača u nađenom stanju. U tom slučaju, dužan je da osiguravaču vrati deo isplaćene naknade, u iznosu koji će se utvrditi po metodologiji obračuna vrednosti nađenog vozila, na dan preuzimanja, prema važećem Katalogu. Obračun vrednosti nađenog vozila treba da obuhvati i sva eventualno nastala oštećenja, pa Osiguranik nema pravo naknade za njihovo otklanjanje. Osiguranik je pre prijema naknade štete za ukradeno vozilo dužan da dostavi overeno ovlašćenje o pravu raspolaganja Osiguravača sa pronađenim vozilom.
5. Ukoliko je vlasnik vozila ambasada, diplomatsko predstavništvo, ili drugi vlasnik vozila sa inostranom registracijom, a vozilo se pronađe po isteku roka od 30 dana, odnosno po plaćenju šteti, vlasnik je dužan da preuzme vozilo u nađenom stanju i vrati naknadu u skladu sa tačkom 4 ovog člana.

Naknada troškova u vezi sa nastalim osiguranim slučajem

Član 35

Ukupna naknada za štetu i troškove koja se isplaćuje Osiguraniku, u vezi sa nastalim osiguranim slučajem, ne može premašiti vrednost osigurane stvari odnosno ugovorenu sumu osiguranja.

1. Naknada na ime troškova spašavanja koji se isplaćuju Osiguraniku sa ciljem da se šteta otkloni ili umanj, učinjeni po nalogu Osiguravača, isplaćuje se i u slučaju kad ta visina zajedno sa visinom naknade na ime štete na vozilu premašuje vrednost vozila odnosno sumu osiguranja.
2. Osiguravač je dužan da naknadi troškove, gubitke, kao i druge štete prouzrokovane razumnim pokušajem da se otkloni neposredna opasnost nastupanja osiguranog

slučaja, kao i pokušaje da se ograniče njegove štetne posledice, pa i kad su ti pokušaji ostali bez uspeha.

Osiguravač je dužan da da naknadu iz prethodne alineje ovog stava čak i ako ona zajedno sa naknadom štete kod osiguranog slučaja prelazi vrednost stvari odnosno sumu osiguranja.

3. Pri ostvarenju rizika saobraćajne nezgode, Osiguravač je u obavezi da naknadi i troškove:
  - a) prevoza ili vuče vozila do najbliže radionice, koja može da izvrši nužnu ili konačnu opravku. Ukoliko je ekonomski opravdano, Osiguravač može odobriti prevoz vozila i do mesta prebivališta,
  - b) čišćenje mesta nezgode (prevoza ostatka vozila),
4. Osiguravač nije u obavezi da naknadi:
  - a) troškove otklanjanja uzroka štete,
  - b) troškove izvlačenja vozila koje je skliznulo sa puta, a nije došlo do oštećenja ili uništenja,
  - c) troškove gašenja požara, ukoliko je usluga učinjena besplatno.

Isplata naknade iz osiguranja

Član 36

1. Kada se dogodi osigurani slučaj, Osiguravač je dužan da isplati naknadu u roku od 14 dana, računajući od dana kada je Osiguranik podneo odštetni zahtev i priložio potrebne dokaze, u skladu sa odredbama člana 31 stav1 tačka c.
2. Ukoliko Osiguravač ni posle isteka roka od 14 dana, nije u potpunosti utvrdio visinu štete, Osiguranik ima pravo na isplatu iznosa nespornog dela obeštećenja (akontacije).
3. Posle nastupanja osiguranog slučaja, založna prava i ostala prava koja su ranije postojala na osiguranoj stvari imaju za predmet dugovanu naknadu, kao u slučaju osiguranja sopstvene stvari, tako i u slučaju osiguranja tuđih stvari zbog obaveze njihovog čuvanja i vraćanja, pa Osiguravač ne može da isplati naknadu Osiguraniku bez saglasnosti nosioca tih prava.

Ova lica mogu zahtevati neposredno od Osiguravača da im u granicama sume osiguranja i prema zakonskom roku isplati njihova potraživanja.

Međutim, ako u času isplate Osiguravač nije znao niti je mogao znati za prava, izvršena isplata naknade Osiguraniku ostaje punovažna.

Pridržavanje odredaba o zaštitnim merama

Član 37

1. Osiguranik je dužan da preduzme propisane, ugovorene i sve ostale mere potrebne da se spreči nastupanje osiguranog slučaja, a ako osigurani slučaj nastupi, dužan je da preduzme sve što je u njegovoj moći da se ograniče njegove štetne posledice.
  2. Osiguravač ima pravo da vrši kontrolu izvršenja odredaba o zaštitnim merama iz stava 1. ovog člana.
  3. Ako se mere iz stava 1. ovog člana ne izvršavaju, Osiguravač može otkazati Ugovor i to u roku od 30 dana od dana kad je to utvrđeno zajedno sa Osiguranikom, osim u slučaju kad Osiguranik nije kriv za neispunjenje dužnosti.
- Osiguranik koji namerno ili iz krajnje nepažnje ne preduzme propisane ili ugovorene zaštitne mere pa usled toga nastupi štetni događaj, nema pravo naknade te štete.
4. Ako je ugovoren ili je određen rok do koga je potrebno sprovesti mere za sprečavanje ostvarivanja ili povećanja opasnosti, naknada se isplaćuje Osiguraniku i kad je

osigurani slučaj nastao do isteka tog roka i ako je šteta u uzročnoj vezi sa propisanim, odnosno ugovorenim odredbama o zaštitnim merama.

5. Ako Osiguranik ne ispuni svoju obavezu iz stava 1. ovog člana, i ako za to nema opravdanja, obaveza Osiguravača smanjuje se za onoliko koliko je nastala šteta zbog tog neispunjenja.

Način obaveštavanja

Član 38

1. Sva obaveštenja, izjave i prijave u smislu odredaba ovih Uslova, moraju biti u pisanoj formi, osim:
  - Kada se radi o obaveštenju Osiguravača o izmeni uslova po članu 39. ovih Uslova i Posebnom premijskom sistemu X-AK.

Kao dan prijema obaveštenja odnosno prijave smatra se dan kad je primljeno obaveštenje odnosno prijava. Ako se obaveštenje odnosno prijava šalje preporučeno poštom, kao dan prijema smatra se dan predaje pošti.

2. Sporazumi koji se odnose na sadržinu Ugovora o osiguranju punovažni su samo ako su zaključeni u pisanom obliku.

Izmena uslova osiguranja i sistema premija

Član 39

Ako Osiguravač izmeni uslove osiguranja ili sistem premija te izmene će se odnositi na ugovore o osiguranju koje Osiguravač zaključi sa Ugovaračem osiguranja nakon izvršenih izmena. Osiguravač je dužan da o tome obavesti Ugovarača osiguranja pisanim putem ili na drugi način (dnevna štampa, televizija i sl.).

Osiguravač obavezno uručuje Ugovaraču osiguranja važeće Uslove osiguranja prilikom zaključenja ugovora o osiguranju.

Prelaz Osiguranikovih prava prema odgovornom licu na Osiguravača (subrogacija)

Član 40

- I. Isplatom naknade iz osiguranja prelaze na Osiguravača sva Osiguranikova prava na obeštećenje do visine isplaćene naknade, prema licu koje je po ma kom osnovu odgovorno za štetu, osim u slučaju:
  1. Ako je odgovorno lice koje je upravljalo vozilom, istim upravljalo po odobrenju Osiguranika i to isključivo na teritoriji SCG,
  2. Ako je štetu prouzrokovalo lice u srodstvu u prvoj liniji ili lice za čije postupke Osiguranik odgovara odnosno koje živi sa njim u istom domaćinstvu ili lice koje radi kod Osiguranika,
  3. Lica iz tačke 1 i 2 ovog člana koja namerno prouzrokuju štetu ili upravljaju vozilom pod dejstvom alkohola, droge i drugih narkotika dužna su da je nadoknade.
- II. Isplatom naknade iz osiguranja Osiguraniku-Davaocu lizinga na osnovu člana 8 stava 2 ovih Uslova, Osiguravač ima pravo regresa prema Korisniku lizinga, do visine isplaćene naknade odštete Osiguraniku-Davaocu lizinga.

C. OSIGURANJE PRTLJAGA I DRUGIH POKRETNIH STVARI U MOTORNIM VOZILIMA

PREDMET OSIGURANJA

Član 41

1. Predmet osiguranja mogu biti:

- a) prtljag u autobusima, putničkim automobilima, kamp-prikolicama, teretnim i specijalnim vozilima.
- b) putne kolekcije uzoraka robe u putničkim automobilima i kombi vozilima;
- c) alat, pribor, materijal, rezervni i drugi delovi koji služe za obavljanje profesionalne delatnosti, a koji se prevoze putničkim automobilima i kombi vozilima;
- d) pokretna tehnika koja se nalazi u putničkim automobilima i kombi vozilima (instrumenti, aparati, kamere i sl.);

Stvari su osigurane kada su u vozilu ili su pričvršćene na vozilo. Stvari iz tačke a, b i d predhodnog stava osigurane su i za vreme dok su smeštene u hotelu, prenoćištu ili u stanu izvan mesta stanovanja vlasnika stvari.

2. Pod prtljagom se podrazumevaju stvari za ličnu upotrebu koje osiguranik, vozač, ili putnici nose sa sobom u vozilu ili na vozilu, uključujući i odeću na sebi, a koje ovim licima služe za vreme dok su na putu.

Osim uobičajenih stvari za osnovne potrebe, zavisno od vremena, svrhe i trajanja puta, prtljagom se smatraju još i oprema za vikend i kampovanje, amaterski foto-aparat i kamera s priborom, baterijski radio-prijemnik, CD-plejer sa diskovima, kasetofon sa kasetama, dvogled, lovačka puška, lično oružje i sportski rekviziti.

Ne smatraju se prtljagom:

- materijal i stvari koje služe za obavljanje profesionalne delatnosti;
- novac i dokumenta bilo koje vrste;
- nakit i predmeti od plemenitih metala;

3. Kod osiguranja putnih kolekcija uzoraka robe, potrebno je u polisi upisati o kojoj vrsti robe se radi, sa svim relevantnim podacima.

Kod osiguranja alata i pribora koji služe za obavljanje profesionalne delatnosti, potrebno je u polisu upisati koji se alat i pribor osigurava, za koju profesionalnu delatnost služi, sa svim relevantnim podacima.

4. Kod osiguranja pokretne tehnike, potrebno je u polisi upisati o kojoj pokretnoj tehnici se radi, sa svim relevantnim podacima.

Osigurani rizici

Član 42

1. Osiguravač je obavezan da isplati naknadu u slučaju štete prouzrokovane oštećenjem ili uništenjem, nestankom stvari iz člana 41 stav 1 ovih Uslova, ako je do štete došlo ostvarenjem rizika potpunog kasko osiguranja.
2. Kod osiguranja rizika krađe, Osiguravač je dužan da naknadi štete ukoliko je došlo do krađe: vozila, stvari iz zaključanog vozila, stvari koje su bile pričvršćene na vozilu, ili iz zaključane prostorije u hotelu, prenoćištu ili u stanu izvan mesta stanovanja vlasnika stvari.

Važenje osiguranja

Član 43

1. Za prtljag i pokretne stvari u motornim vozilima osiguranje važi samo od momenta polaska na put do povratka s puta.
2. Osiguranje važi za vreme dok se vozilo nalazi na području naše zemlje i Evrope.

Suma osiguranja i obračun naknade

Član 44

1. Ugovor o osiguranju se zaključuje na ugovorenu sumu osiguranja koja se određuje prema vrednosti stvari.
2. Obračun naknade vrši se na sledeći način:
  - kod delimične štete nadoknađuje se štete u celosti, ali najviše do visine ugovorene sume osiguranja
  - kod totalne štete nadoknađuje se vrednost osiguranih stvari, ali najviše do visine ugovorene sume osiguranja
3. Kod osiguranja prtljaga u autobusima, obračun naknade će se izvršiti u srazmeri između broja registrovanih mesta i broja putnika u autobusu, ako se utvrdi da se u autobusu nalazio veći broj putnika nego što iznosi broj registrovanih mesta za koja je plaćena premija.
4. Ostale zajedničke odredbe ovih Uslova primenjuju se na osiguranje prtljaga i drugih pokretnih stvari u motornim vozilima.

Nadležnost u slučaju spora

Član 45

U slučaju spora između ugovarača osiguranja odnosno Osiguranika i Osiguravača nadležan je stvarno nadležan sud prema mestu zaključenja Ugovora o osiguranju ukoliko se drugačije ne ugovori.

Prelazne i završne odredbe

Član 46

Odredbe ovih Uslova ne odnose se na zaključene Ugovore o osiguranju do dana stupanja na snagu ovih Uslova.

Član 47

Ovi Uslovi stupaju na snagu danom donošenja.

Predsednik Upravnog odbora
